

Haberler > Yazarlar > Taha AKYOL > Muhafazakâr zihin

Taha Akyol

Muhafazakâr zihin

5 Temmuz 2017

MUHAFAZAKÂR kesimde aşırı siyasallaşma fikirler planında bir daralmaya yol açıyor.

Geçen hafta CNN Türk'te Sabah gazetesinden Hasan Bülent Kahraman ve Karar gazetesinden Mustafa Öztürk'le konuşurken bu meseleye de değinmiştik.

Dün Etyen Mahçupyan Karar'da "Muhafazakâr zihnin fakirleşmesi" başlıklı bir yazı yazdı. "Siyasetin toplumsal alan üzerinde hegemonya kurduğu bir dönemden geçiyoruz" diyordu.

Zihinlerin hegemon siyasetten ayrı, farklı ve çeşitli fikirler geliştirmesi kolay mı?

Bu adeta bir tabiat kanunudur. Kemalist düşüncenin de en yalınlaştığı dönem, 1930'lardı.

İKİ KAVRAM

Bugün muhafazakâr kesimde eli kalemlî Yakup Cemil'lerin gürültüsü çok çıkıyor; destek de görüyorlar.

Fakat benim her gün değer vererek okuduğum yazarlar da var. Yeni Şafak yazarı Kemal Öztürk böyledir.

Öztürk dünkü yazısında sosyal medyanın FETÖ'cüler ve başka odaklar tarafından organize şekilde "saldırı ve iftiralar" için kullanıldığını hatırlatarak düzenleme yapılmasını istiyordu.

AK Partili 'farklı' isimler bile bunların saldırılarına uğruyor.

Öztürk'ün yazısında iki "kavram"ı çok önemli ve ufuk açıcı buluyorum:

Öztürk dijital düzenleme konusunda "Batı sorunu çözüyor, biz de yapalım" diyordu; bu bir.

İkincisi, "Dijital devrimi kaçırmak sanayi devrimini kaçırmaktan daha pahalıya mal olacak bize" diyordu.

HUKUK SORUNU

Batı'daki hukuki gelişmeler bugünkü siyasallaşmış muhafazakâr ideolojinin gözünde ne ölçüde böyle referans kaynağıdır? Yani hukuk sorunu...

Muhafazakâr çevrelerdeki hamasi tarih anlayışında, Osmanlı'nın çöküşünü anlamada "sanayi devrimini kaçırmak" kavramının yeri nedir? Yani bilim sorunu...

Biz Tanzimat'tan itibaren Batı'dan hukuki kavramlar almaya başladık: Tüzel kişilik anlamında "şirket" kavramı fıkıhta yoktu, ayrı bir dal olarak "Ticaret Kanunu" da yoktu.

Şirket ve ticaret hukuku olmadan ekonomi gelişir miydi? Gelişmiş miydi?

Batı'dan esinlenerek 1850'de ilk Ticaret Kanunu'nu çıkardık, Müslümanlar ondan sonra yavaş yavaş şirket kurmaya başladı.

"Millî ve yerli değil" diye bunu yapmasa mıydık? Yaptık, millî ve yerli oldu.

Üstelik Tanzimat döneminde bu reformların mimarı, en büyük hukukçularımızdan muhafazakâr Cevdet Paşa'ydı.

BİLİM SORUNU

Cevdet Paşa, bizde II. Mahmud'un ve Rusya'da Petro'nun askeri reformlarını mukayese eder; henzerliklere dikkat çeker

Fakat orada başarılı oldu, bizde o kadar başarılı olamadı.

Niye?

Cevdet Paşa, Petro'nun dünyadaki gelişmeleri bilen iyi eğitilmiş bir kadrosunun olduğunu, II. Mahmud'un böyle adamlar bulamadığını anlatır.

“Kaht-ı rical” (yetişmiş insan kıtlığı) Osmanlı'nın çöküşünde önemli bir faktördür. Çünkü klasik Osmanlı eğitim kurumları, çağın sorunlarını anlayıp çözümler üretecek insan yetiştiremiyordu.

Modern bilimleri özümsemeden bu mümkün olur muydu?

Mehmet Âkif medrese için “ümme koğuşu” diyordu.

Bugün “Medrese nostaljisi” olmasını hayretle karşılayan değerli Hocamız Mustafa Çağrııcı bunu eleştirme ihtiyacını duydu.

PENCERELERİ AÇALIM

Muhafazakâr çevreler ve aslında hepimiz “hukuk” ve “bilim” gibi konulara zihinimizde kocaman pencereler açmadan fikirler planında gelişme kaydedemeyiz.

O olmayınca yüksek teknoloji üretemeyiz.

Zihnimizi siyasetteki güç kavgalarına endeksli hale getirirsek, tarihe de temel dinamikleri anlamak yerine sevdıyla veya nefretle bakarsak kör dövüşümüz devam eder.

Öneriyorum, araştıralım:

Bilimsel yayınlarda İran, hukuk indeksinde Tunus niye bizi geçti?!

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

Facebook

Twitter

RSS

Bize Ulařın

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş